

Bajnai Gordon
miniszterelnök
Miniszterelnöki Hivatal
1055 Budapest,
Kossuth Lajos tér 4.

Dr. Herczog László
miniszter
Szociális és Munkaügyi Minisztérium
1054 Budapest,
Alkotmány u. 3.

Budapest, 2009. október 9.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!
Tisztelt Miniszter Úr!

Jelen nyílt levél szerzői és a hozzá csatlakozók ezúton tiltakoznak a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program TIOP-3.4.1-09/1 és a TIOP-3.4.2-09/1 tervezett intézkedései ellen, amely lehetővé tenné az európai uniós források felhasználását nagy létszámú bentlakásos intézetek építésére, fejlesztésére értelmi fogyatékos és pszichiátria beteg emberek számára. Jelenleg mintegy 16 ezer értelmi fogyatékos ember és 8 ezer mentális problémában érintett személy kényszerül bentlakásos ellátást igénybe venni. A jelenlegi intézményrendszer ezeket az embereket megfosztja a normál életvitel lehetőségétől azáltal, hogy tömegintézetekbe zárja őket, távol családjuktól és az épek társadalmától.

A tervezett intézkedések szembemennek hazánk nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettségeivel, valamint az Európai Unió társadalmi befogadással kapcsolatos célkitűzéseivel. Magyarország 2007-ben elsőként csatlakozott az ENSZ Fogyatékos Személyek Jogairól szóló Egyezményéhez, amelynek 19. cikke alapján vállalta, hogy minden lehetséges eszközzel támogatja a fogyatékos emberek egyenlő jogát a közösségben való élethez, lakóhelyük és annak megválasztásához, hogy hol és kivel élnek együtt. Az Egyezmény alapján Magyarországnak meg kell szüntetnie a nagy létszámú intézeteket és helyettük kis létszámú, személyre szabott és integrált lakóotthonokat és közösségi segítő szolgáltatásokat – beleértve a munkalehetőségeket is – kell létrehozni, amelyek lehetővé teszik, hogy a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő jogú tagjaiként élhessenek.

A tervezett intézkedések arra az intézményrendszerre költenének 13 milliárd forintot, amelyet Magyarországnak, az ENSZ Egyezmény értelmében a közeljövőben át kell alakítania, és amely a világ fejlett országaiban régóta túlhaladottnak számít. Több ország törvényben tiltotta meg nagy létszámú intézetek létrehozását, sőt a meglévő intézeteket bezárta és átalakította integrált, kis létszámú és személyre szabott otthonokká, közösségi szolgáltatásokká. Ezen országok tapasztalatai alátámasztják, hogy a kis létszámú személyre szabott lakóotthonok szakmailag sikeres és költséghatékony alternatíváját jelentik a nagy létszámú intézeteknek.

Nyomatékosan kérjük a Kormányt, bírálja felül a források tervezett felhasználását és fejezze be a szakmai szempontból hatástalan és emberi jogi szempontból elfogadhatatlan nagylétszámú, bentlakásos intézmények további fejlesztését és haladéktalanul fordítsa az összes rendelkezésre álló hazai és uniós forrást kis létszámú, személyre szabott lakóotthonok és közösségi alapú szociális szolgáltatások fejlesztésére, amelyek az érintettek társadalmi részvételét támogatják. Egyúttal kérjük az Európai Bizottságot, hogy a strukturális alapokra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatával és módosításával tegye lehetővé, hogy a tagállamok hatékonyan és kompromisszumok nélkül támogathassák a nagy intézetek kiváltását kis létszámú integrált lakóotthonokkal és egyéb közösségi segítő szolgáltatásokkal.

Ability Park Egyesület nevében Nagy Géza, elnök

Autism-Europe nevében Aurélie Baranger, igazgató

Autisták Országos Szövetsége nevében Petri Gábor, ügyvezető

Down Alapítvány nevében Gruiz Katalin, elnök

ENIL- European Network of Independent Living nevében Jamie Bolling, ügyvezető igazgató

Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége nevében
Kovács Melinda, ügyvezető igazgató

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége
nevében Rubovszky László, ügyvezető

Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar nevében Szabó
Ákosné, dékán

**Eötvös Lóránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar Szociális Munka és
Szociálpolitika Tanszék** nevében Tausz Katalin, tanszékvezető

European Association of Service Providers for Persons with Disabilities nevében Luk
Zelderloo, főtítkár

European Coalition for Community Living nevében Ines Bulic, koordinátor

European Disability Forum nevében Janina Arsenjeva, szakmapolitikai és európai parlamenti
ügyek referense

Fogyatékos Emberek Szövetségeinek Tanácsa nevében Szöllősiné Földesi Erzsébet, elnökségi
tag

**Inclusion Europe – The European Association of Societies of Persons with Intellectual
Disabilities and their Families** nevében Geert Freyhoff, igazgató

Kézenfogva Alapítvány nevében Pordán Ákos, ügyvezető

Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány nevében Gombos Gábor, érdekvédelmi
főmunkatárs

Krizsán Andrea, a Közép-Európai Egyetem munkatársa

LIONSON Consulting nevében Szaszák Tibor

Open Society Mental Health Initiative nevében Judith Klein, igazgató

Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum nevében Radó Iván, elnök

Soteria Alapítvány nevében Soltész Ágnes, elnök

Társaság a Szabadságjogokért nevében Dénes Balázs, elnök

Tizard Centre, University of Kent nevében Prof. Jim Mansell, tanszékvezető

A kiadvány hiteléért felel Dénes Balázs
Elnök
Társaság a Szabadságjogokért